
Hur jobbar föreningen Svenskbyborna med nödhjälp?

5 december, 2022/I Kriget/ av Sofia Hoas

Föreningen Svenskbyborna har bedrivit hjälparbete i Gammalsvenskby sedan i mitten av 1990-talet. Sedan 2014 har vi tillsammans med Region Gotland jobbat med ett demokratiprojekt i byn. Vi har därför väl utarbetade kanaler med poliklinik, ålderdomshem, kommunhus och kyrkorna i byn. Vi har byggt upp ett förtroende och känner varandra väl. Våra kanaler hjälper oss så att rätt hjälp kommer fram.

Alla pengar som ges till Föreningen Svenskbyborna går oavkortat direkt till byn. Föreningen drivs ideellt och har inga administrativa kostnader.

Vi hjälper alla i byn och prioriterar barn och gamla. Innan kriget hjälpte vi främst med subventioner av medicin och operationer till privatpersoner. Vi har också gett renoveringsbidrag till skola, daghem och ålderdomshem.

Den 24 februari 2022 började vi en extra krigsinsamling. Den första hjälpsändningen lyckades vi få fram i april, nästan på dagen 100 år efter att svenska röda korsets nödhjälp nådde byn och räddade livet på byborna 1922.

Blöjor till äldreboendet

Hjälpsändningen i april bestod mest av nödvändiga mediciner och hygienprodukter. Byborna hade då varit isolerade sedan de blev ryskockuperade den 24 mars. Läkarna i byn gjorde listor för vilka mediciner

byborna behövde, så vi kunde köpa in rätt mediciner. Då Ukraina ännu befann sig i kaos, samlade vi ihop hjälpsändningen i Sverige, bland annat med hjälp av företaget Familjeläkarna. Med hjälp av kontakter kunde vi få ihop chaufförer till ukrainska gränsen och sedan från gränsen till Kryvyv och vidare ner till byn.

Under de närmaste månaderna kunde föreningen med hjälp av kontakter i det fria Ukraina köpa in mediciner i staden Kryvyv Rih som inte var ryskockuperad. Vår modiga chaufför körde igenom över 40 vägspärrar in i ockuperat område, för att ta sig sista vägen ner till byn. Men så intensifierades fronten norr om byn och det blev omöjligt att fortsätta, då vägarna mellan byn och det fria Ukraina blev helt avstängda på grund av beskjutning.

Matpaketet når fram till byn

I juli gick en vattenpump i byn sönder, då kunde vi finansiera en reparation av den. Vi köpte också in 40 matpaket till de sängliggande i byn som distribuerades genom motsvarande hemtjänsten. Byn blev isolerad, men det fanns nu medicin, mat och hygienartiklar att köpa inom ockuperat område. Det var farligt att ge sig ut på vägarna, men våra modiga hjälparbetare i byn åkte då och handlade inom ockuperat område. Först till staden Nova Kakchovka. Men så sprängdes bron över floden Dnipro, då fick de ta sig till Cherson, som är en farlig resa på 8 mil. En del varor kunde de handla in i den lite mindre, men närmaste staden Berislav.

Sedan byn blev befriad den 11 november är hjälpbehovet stort. De ryska ockupanterna förstörde elnätet, sprängde och minerade vägarna innan de

lämnade. Sedan den 19 oktober finns det inte el och mobilnätet är mycket svagt. I och med att det inte finns el, finns det inte heller vatten eller internet.

Området är befriat, men ligger i frontzonen, vilket innebär att ryska armén terror-bombar byn med granatbeskjutningar till och från. En familj körde på en mina när de flydde, vilket gjorde att de hamnade på sjukhus med splitterskador. Vi har hjälpt den familjen ekonomiskt för att kunna starta om på nytt.

Elverk lastas av lastbilen

Vägarna nu är tillräckligt säkrade från minor för att kunna ta sig fram för erfarna chaufförer. Dock är vägarna så pass skadade eller små att det är svårt att ta sig ner med större fordon. Vintern är på väg och det är nu minusgrader i byn. Byborna har inte kunnat få tag på bränsle till sina kaminer. Vi organiserade i slutet av november, tillsammans med hjälporganisationen Blågula Bilen en hjälpsändning från Sverige. Vi köpte in två bilar, en lastbil samt en pickup, som vi lastade med flera elverk, sjukvårdsmaterial, byggplast, starlink (för internet) och verktyg. Det kördes ner av två svenska chaufförer som lämnade kvar bilarna till våra hjälparbetare i Kryvyv Rih. Lastbilen nådde byn den 3 december.

Vi har nu upprättat en organisation med en nödhjälpsamordnare i Sverige, en nödhjälpskommitté i byn samt samordnare och chaufförer med bas i storstaden Kryvyv Rih. Lastbilen med en lokal chaufför kommer nu att regelbundet köra till Gammalsvenskby med förnödenheter.

Mest akut nu är träbriketter, gasflaskor (till köksspisar), batterier, ficklampor, ljus, vuxenblöjor, hygienartiklar samt mediciner, innan jul. Vi kommer också köra ner ytterligare 20 elverk till från Sverige, då elverk är en bristvara i Ukraina. Elverken gör att familjerna har möjlighet att pumpa upp vatten, ladda telefoner även när det inte finns el.

Vi har också hjälpt en del familjer på flykt från byn med resor och startbidrag.

Briketter lastas av, för att värma husen

Tack alla som på olika sätt hjälper till med tid och/eller ekonomiska bidrag!

Tillsammans är vi starka!

